

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail:

HOTĂRÂREA NR. 88
din 20.11.2008

Dosar nr.: 555/2007

Petiția nr.: 10299 din data 20.09.2007

Petent: G I

Reclamat: V L

Obiect: petentul, persoană cu handicap, sesizează cu privire la atitudinea vecinului său împotriva sa

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1 G I, cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului.

I.2.1. V L, cu domiciliul în

II. Obiectul sesizării

2.1 Petentul, persoană cu handicap, sesizează cu privire la atitudinea vecinului său împotriva sa, în urma unei altercații, acesta din urmă umilindu-l, spunându-i „handicapat”.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Sesizarea se referă la altercațiile petentului cu vecinul sau, dl V L, în urma cărora este umilit și jignit. Petentul este persoană cu handicap care locuiește împreună cu mama sa; în aceeași curte locuiește și reclamatul. Din declarațiile martorilor reiese că reclamatul îl umilește adesea pe vecinul său, spunându-i „handicapat”.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa cu nr.17634 din 03.12.2007 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 17633 din 03.12.2007. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 08.01.2008.

4.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1. Sesizarea se referă la altercațiile petentului cu vecinul sau, dl V L , în urma cărora este umilit și jignit.

5.2 În fapt petentul este persoană cu handicap care locuiește împreună cu mama sa; în aceeași curte locuiește și reclamatul. Din declarațiile martorilor reiese că reclamatul îl umilește adesea pe vecinul său, spunându-i „handicapat”.

5.3 Un punct de vedere a fost cerut Secției 3 Poliție Constanța care susține că au încercat să medieze conflictul existent între aceștia. Soția reclamatului spune că există un conflict între aceștia și într-adevăr soțul său l-a făcut „handicapat” pe petent.

Raportul de investigație

În data de 01.11.2007 echipa de investigații s-a deplasat în localitatea Constanța la domiciliul domnului G I pentru a obține date suplimentare referitoare la memoriul transmis instituției noastre.

Domnul G I a adus la cunoștința consilierilor CNCD următoarele aspecte: în data de 26.09. (ziua sa de naștere) a organizat o mică petrecere în cadru restrâns – familia și câțiva prieteni. La un moment dat, la sosirea domnului V L la domiciliu a început un conflict între părți. Domnul G I și dl V L s-au înjurat reciproc iar totul a culminat cu aruncarea unui ghiveci de către G I în geamul lui V L care la rândul său l-a lovit pe acesta. Petentul a arătat consilierilor CNCD câteva fotografii în care are sânge pe față. Acesta a explicat că în afara casei, pe stradă, dl V L l-a lovit suficient de puternic încât să-i dea sângele și să cadă cu scaunul cu roțile (rupându-i în cădere agresorului oglinda retrovizoare a mașinii).

Dl. G I a precizat faptul că la fața locului s-au deplasat agenți de poliție care au încercat să medieze conflictul și să despartă persoanele implicate: G I , V L și D P respectiv ceilalți invitați ai dlui G

Acesta precizează că a semnalat instanței aspecte referitoare la o tulburare de posesie pe care i-a pricinuit-o dl V însă, înainte ca situația să evolueze procedural, în scopul demonstrării bunei credințe și a evitării deplasării în instanță, dl G a preferat să se împacă cu dl V . De asemenea precizează faptul că acest conflict a avut loc la un interval de două zile după ce a primit prin poștă decizia procurorului de neîncepere a urmăririi penale, iar în data de 08.10.2007 a primit prin poștă trei procese verbale de sancționare din partea Secției 3 Poliție.

În ceea ce privește procesele verbale de sancționare, dl G a precizat că și-a angajat un avocat întrucât intenționează să le conteste.

Consilierii CNCD au stabilit cu petentul contactarea celorlalte persoane care au participat la ziua sa (de asemenea persoane cu handicap) și transmiterea declarațiilor acestora la sediul instituției noastre.

În continuarea investigațiilor, echipa de investigații s-a deplasat la sediul Secției 3 Poliție unde a purtat discuții cu comandantul acesteia dl subcomisar V M căruia i-a solicitat acceptul în ceea ce privește contactarea agenților de poliție ce au fost la domiciliul dlui G în data de 26.09.2007. Acesta a precizat că dintre cei trei agenți, doi sunt în concediu și a solicitat în mod expres transmiterea unei adrese oficiale de către CNCD Inspectoratului Județean de Poliție Constanța, urmând ca, la dispoziția IJP să-și ofere concursul în scopul clarificării aspectelor semnalate.

Consilierii CNCD s-au deplasat la sediul IJP Constanța unde au discutat cu dl consilier juridic P căruia i-au expus cazul și cu care au stabilit aspectele ce vor fi aduse în atenția domnului inspector șef V , comandantul IJP Constanța.

Consilierii CNCD s-au deplasat la domiciliul dlui V L și în lipsa acestuia (conform afirmațiilor petentului și ale soției dlui V acesta sosește la domiciliu în jurul orelor 20- 21) au discutat cu soția acestuia.

Doamna V a confirmat existența unui conflict între soțul său și dl G . De asemenea a comunicat echipei de investigații faptul că aceștia s-au jignit reciproc, că soțul său a folosit termenul de „handicapat” la adresa dlui G și că echipajele de poliție au fost solicitate de mai multe ori (fie de dl G fie de dânsa la solicitarea soțului).

În finalul discuțiilor a fost stabilită cu doamna V transmiterea unei solicitări oficiale a punctului de vedere a soțului său de către instituția noastră. Întrucât doamna V a prezentat consilierilor CNCD o înregistrare video pe telefonul mobil a evenimentelor din 26.09.2007 și a precizat că mai posedă și alte înregistrări, aceștia i-au comunicat faptul că, în măsura în care soțul său consideră că îi sunt utile, le poate anexa punctului său de vedere.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt,** petentul , persoană cu handicap, sesizează cu privire la atitudinea vecinului său împotriva sa, în urma unei altercații , acesta din urmă umilindu-l, spunându-i „handicapat”.

7.1. **În drept,** în analiza faptelor de discriminare, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induce distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.** Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

7.3. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și

în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.4. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

7.6. Reținând definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

7.7. Coroborat obiectului petiției dedus soluționării, Colegiul Director reține că în cauză se invocă imputarea unor afirmații care pot îmbraca forma unor expresii care pot aduce atingere demnității personale, însă raportat la elementele constitutive ale faptei de discriminare, astfel cum este reglementată de O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director constată că acestea nu se circumscriu actelor incidente Ordonanței de Guvern nr.137/2000, republicată.

7.8. Afirmațiile care fac obiectul analizei ipso facto „handicapate”, în opinia Colegiului Director aduc atingere onoarei sau reputației petentului prin faptul că acestea i se atribuie un defect, respectiv o dizabilitate, de care aceasta suferă, (handicap locomotor), care nu ar trebui relevat.

7.9. În raport cu obiectul petiției astfel cum este formulat, Colegiul Director reține că potrivit Codului Penal al României, art. 205 privind Insulta „(1) Atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, se pedepsește cu amendă.

(2) Aceeași pedeapsă se aplică și în cazul când se atribuie unei persoane un defect, boala sau infirmitate care, chiar reale de-ar fi, nu ar trebui relevate.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plîngerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală”.

7.10. Colegiul Director ia act ca Art. 205 a fost abrogat de pct. 56 al art. I din Legea nr. 278 din 4 iulie 2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 601 din 12 iulie 2006). Prin Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 18 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 104 din 12 februarie 2007 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată cu privire la dispozițiile art. I pct. 56 din Legea nr. 278-2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, partea referitoare la abrogarea art. 205, 206 și 207 din Codul penal, constatandu-se că

acestea sunt neconstituționale. Conform art. 147 din Constituția României republicată în Monitorul Oficial nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. În consecință, abrogarea art. 205 este suspendată începând cu data de 12 februarie 2007, urmând ca art. 205 sa se aplice în forma de dinainte de abrogare.

7.11. Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 62 din 18.01.2007, a anulat abrogarea insultei și calomniei din Codul penal al României considerând că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

7.12. Având în vedere prevederile legale invocate mai sus, petiția astfel cum este formulată și înscrisurile aflate la dosar, Colegiul Director nu poate reține fapte sau acte care pot fi analizate sub aspectul celor care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

IV. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

- nu este cazul;

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Potrivit art. 20 alin 9, hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii. Potrivit art. 20 alin. 10, hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

